

Laudacja Rzecznika Praw Obywatelskich dla Fundacji „Hospicjum Proroka Eliasza”

Szanowni Państwo,

Odznaka Honorowa Rzecznika Praw Obywatelskich „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka” ustanowiona została w 2009 roku. Jej pomysłodawcą był ówczesny Rzecznik dr Janusz Kochanowski. Pierwszą osobą uhonorowaną tym wyróżnieniem był Jerzy Owsiak. Wręczając odznakę dr Kochanowski wypowiedział znamienne słowa: *Mam bowiem świadomość, że tak naprawdę o randze odznaczenia nie decyduje jego nazwa, lecz wielkość i znaczenie osób, które je przyjmują.*

Chciałem dzisiaj nawiązać do tych słów, bo ja również w roli Rzecznika mam przyjemność i honor po raz pierwszy wręczyć Odznakę. I czuję się szczerze dumny z tego, że to wyróżnienie trafi do jednej z najważniejszych współczesnych instytucji w naszym kraju, jakim jest podlaska Fundacja Hospicjum Proroka Eliasza.

Dlaczego jednej z najważniejszych?

Nie chodzi tu o liczebność zatrudnionych osób, ani zakres działania czy popularności w mediach. Ja stosuję inną, własną miarę, powiedziałbym – rzecznikowską. W jej centrum zawsze jest ludzka godność. Patrzę jak silne jest zaangażowanie osób związanych z Fundacją w obronę tej godności, jak odnajdują najważniejsze potrzeby innych, co oferują najsłabszym. I z tego punktu widzenia, dzieło Hospicjum Proroka Eliasza absolutnie wspina się na szczyt mojej hierarchii wartości.

Szanowni Państwo,

o wadze i jakości tego przedsięwzięcia świadczy bardzo wiele czynników.

Przede wszystkim swoje zainteresowania Fundacja lokuje na terenach wiejskich. Powiedzmy, szczerze: zapomnianych i opuszczonych w dużej mierze przez nasz system opieki zdrowotnej i społecznej, który niemal wyłącznie koncentruje się na miastach. Tymczasem ponad 90 procent naszego kraju stanowią tereny wiejskie. I to właśnie tu występują największe potrzeby, tu rozgrywają się niejednokrotnie najbardziej przejmujące dramaty, jeśli chodzi o życie w starości, w chorobie, czy w biedzie. Bariery są odległości, finanse, często samotność. Dlatego działania podejmowane przez Fundację na tym obszarze są szczególnie ważne, urastają do rangi symbolu i są inspiracją dla innych. Zwracają uwagę na potrzeby ludzi, którzy żyją można powiedzieć „daleko od szosy”, a w trudnych sytuacjach życiowych często pozostawieni są sami sobie. Obecnie Fundacja ma pod stałą opieką ponad 40 osób nieuleczalnie chorych. Zgodnie z zasadą, że jak długo się da, opieka i leczenie powinny przebiegać w domu. Jednocześnie to dla tych ludzi Fundacja podjęła trud zbudowania stacjonarnego Hospicjum w Makówce, które docelowo ma być miejscem całodobowej opieki dla około 50 osób. Z całym się

powinniśmy wspierać to pionierskie przedsięwzięcie i ja będę apelował o to do wszystkich. Jestem bowiem przekonany, że jest to misja, która ma szansę nie tylko poprawić sytuację miejscowej ludności, ale być może również zmienić myślenie o życiu i potrzebach wsi, poruszyć opinię publiczną. Spowodować, że priorytety w kierowaniu środków na opiekę zdrowotną, w tym zwłaszcza opiekę hospicyjną, ulegną w naszym kraju zmianie.

Inną cechą działalności Fundacji Hospicjum Proroka Eliasza, wartą szczególnego podkreślenia, jest jej integralność, całościowe podejście do problemu godnego życia w chorobie i godnego umierania. Nie oddziela się więc sztucznie problemów zdrowotnych od problemów społecznych. Nie pyta nikogo o status materialny czy społeczny, nie ocenia moralnie. Liczy się tylko człowiek i – jak głosi motto Fundacji – szacunek dla życia. Dlatego na pomoc Fundacji może liczyć każdy. Najważniejsze jest – zdaniem założyciela i prezesa Fundacji Pana dr. Pawła Grabowskiego – aby w centrum takiego systemu był pacjent. Aby skoncentrować się na jego dobrostanie, zarówno zdrowiu fizycznym, jak i stanie psychicznym, dobrym samopoczuciu. A nie np. tylko na realizacji kontraktu z NFZ czy zabieganiu o popularność. Bo wtedy rzeczywiście może się nie udać osiągnąć nowej jakości.

Integralność modelu działania Fundacji wiąże się też z tym, że dużo uwagi poświęca się opiekunom osób chorych, ich rodzinom i osobom z otoczenia. Członkowie zespołu hospicyjnego prowadzą zajęcia dla dzieci, młodzieży i wolontariuszy. Ponadto – obok działalności edukacyjnej – ważną rolę odgrywa współpraca środowiskowa, w tym ze Strażą Pożarną i Strażą Graniczną.

Szanowni Państwo,

długo można by mówić i wymieniać osiągnięcia Fundacji Hospicjum Proroka Eliasza. Ale dla mnie, jako Rzecznika Praw Obywatelskich, najważniejsze jest to, że na Podlasiu działa i przynosi ludziom pomoc w cierpieniu niezwykła grupa osób (bo Fundacja to ludzie). Profesjonalistów i wolontariuszy, zawsze entuzjastów, ludzi wrażliwych i serdecznych. Dlatego też korzystając z okazji pozwolę sobie wyrazić im dzisiaj wielką wdzięczność i podziękowanie. Wykonujecie Państwo wspaniałą misję, jesteście uosobieniem dobra i wrażliwości, sprawiacie, że ludzkie życie do końca ma głęboki sens. Ta Honorowa Odznaka Rzecznika Praw Obywatelskich „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka” jest dla każdego z Was. Dla wszystkich ludzi, którzy uczestniczą w tym jakże pięknym dziele człowieczeństwa. Bez Was prawa człowieka byłyby tylko pustą deklaracją, zapisem w dokumentach. Dzięki Wam, stają się faktem, siłą, która łączy ludzi i czyni ich życie bardziej godnym.

Szanowni Państwo,

Fundacja opiekuje się osobami dorosłymi, nieuleczalnie i przewlekle chorymi, mieszkającymi w pięciu podlaskich gminach: Michałowie, Gródku, Zabłudowie, Narwi i Narewce. Wspierają jej działalność władze samorządowe. Dlatego im dzisiaj również chciałem podziękować. To niezwykle budujące, że w tych trudnych czasach kryzysu humanitarnego na granicy Polski i Białorusi, czasach pandemii i wielu innych zagrożeń,

na Podlasiu wkłada się tyle sił i starań, aby umocnić szacunek dla ludzkiego życia. Dziękuję również tym funkcjonariuszom Straży Pożarnej i Straży Granicznej, którzy wspierają dzieło Fundacji. Którzy słowo „straż” traktują z właściwym rozumieniem, jako służbę w obronie ludzi, ich życia i godności.

Dziękuję wszystkim Państwu. Jesteście Wielcy. Jesteście Bohaterami naszych czasów.